

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده علوم تربیتی

مرکز تهران جنوب

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد

رشته برنامه ریزی درسی

عنوان پایان نامه:

**ارزشیابی محتوای کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی با
استفاده از روش ویلیام رومی در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱**

مصطفی عسگریان مقدم فردویی

استاد راهنما:

دکتر ثنا صفری

استاد مشاور:

دکتر مهران فرج الهی

خرداد ۱۳۹۲

دانشگاه پیام نور استان تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مرکز تهران جنوب

تاریخ:
شماره:
پیوست:

تصویب نامه

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی درسی
تحت عنوان:

ارزشیابی محتوای کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی با استفاده از روش ویلیام رومی در سال تحصیلی ۹۱-۹۲

نام خانوادگی: عسگریان مقدم فردویی شماره پروژه: ۱۳۳۲۰
نام: مصطفی شماره دانشجویی: ۹۰۰۱۰۵۹۰۴ تاریخ دفاع: ۹۲/۰۴/۱۶
ساعت: ۱۱:۳۰-۱۳ درجه ارزشیابی: عالی
نمره: ۱۹/۸ دزده و نیم

هیات داوران:

داوران	نام	نام خانوادگی	کد استادی	مرتبه علمی	امضاء
راهنما	ثنا	صفری	۴۲۷۶۶۰		
راهنمای دوم	---	---	---		
مشاور	مهران	فرج الهی	۴۰۰۷۲۳		
مشاور دوم	---	---	---		
داور	حمید	ملکی			
داور چهارم					

تهران، خیابان انقلاب، خیابان
استاد نجات الهی، نرسیده به
چهار راه سپند، دانشگاه پیام نور
مرکز تهران جنوب، پلاک ۲۳۳

تلفن: ۸۴۲۲۴
۸۸۸۰۱۰۹۰
فکس: ۸۸۸۰۳۶۸۵
کد پستی: ۱۵۸۴۶۶۸۶۱۱

نشانی الکترونیک:

www.teh-jonuob.pnu.ac.ir
Jonuob@tpnu.ac.ir

۴۱۹

(گواهی اصالت، نشر و حقوق مادی و معنوی اثر)

اینجانب مصطفی عسگریان مقدم فردوئی دانشجوی ورودی سال ۱۳۹۱ مقطع کارشناسی ارشد رشته علوم تربیتی گواهی می‌نمایم چنانچه در پایان نامه خود از فکر، ایده و نوشته دیگری بهره گرفته‌ام با نقل قول مستقیم یا غیر مستقیم منبع و ماخذ آن را نیز در جای مناسب ذکر کرده‌ام. بدیهی است مسئولیت تمامی مطالبی که نقل قول دیگران نباشد بر عهده خویش می‌دانم و جوابگوی آن خواهم بود. دانشجو تأیید می‌نماید که مطالب مندرج در این پایان نامه (رساله) نتیجه تحقیقات خودش می‌باشد و در صورت استفاده از نتایج دیگران مرجع آن را ذکر نموده است.

نام و نام خانوادگی دانشجو

تاریخ و امضاء

اینجانب مصطفی عسگریان مقدم فردوئی دانشجوی ورودی سال ۱۳۹۱ مقطع کارشناسی ارشد رشته گواهی می‌نمایم چنانچه براساس مطالب پایان نامه خود اقدام به انتشار مقاله، کتاب، و ... نمایم ضمن مطلع نمودن استاد راهنما، با نظر ایشان نسبت به نشر مقاله، کتاب، و ... و به صورت مشترک و با ذکر نام استاد راهنما مبادرت نمایم.

نام و نام خانوادگی دانشجو

تاریخ و امضاء

کلیه حقوق مادی مترتب از نتایج مطالعات، آزمایشات و نوآوری ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه متعلق به دانشگاه پیام نور می‌باشد.

خرداد ۱۳۹۲

ب

یکانه منجی عالم بشریت

همو که حلقه اتصال زمین و آسمان است

به روح پاک مادر عزیزم

که دعای خیرش بدرقه راهم بود

به پدر عزیزم

او که در برابر وجود گرایش زانوی ادب بر زمین می نهم و بادی مملو از

عشق و خضوع بر دستانش بوسه می زنم

و به همسر مهربانم

که بی یاری او پیمودن این راه ممکن نبود

تشکر و قدردانی

ای خوش آن عمر که در خدمت استاد

گذشت

با تشکر فراوان از سرکار خانم دکتر ثنا صفری و جناب آقای دکتر مهران فرج الهی که با راهنمایی‌های بی دریغشان حقیر را در نگارش این پژوهش یاری فرمودند.

چکیده

پژوهش حاضر تحت عنوان « ارزشیابی محتوای کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی با استفاده از روش ویلیام رومی در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ » به منظور بررسی میزان بکارگیری روش فعال در ارائه محتوای کتاب علوم تجربی پایه ششم صورت گرفته است. برای انجام پژوهش از روش تحلیل محتوا استفاده شده است. به منظور جمع آوری اطلاعات از روش پیشنهادی ویلیام رومی استفاده شد. در این روش ابتدا تمام محتوای کتاب شامل متن، پرسش، تصاویر و فعالیت ها در داخل مقوله های معین، رمز گذاری شده سپس مقوله ها یا واحدهای رمز گذاری شده مورد تحلیل و بررسی قرار می گیرند جامعه آماری این پژوهش شامل کتاب علوم تجربی ششم ابتدایی در سال تحصیلی ۹۲-۱۳۹۱ می باشد. به منظور رسیدن به نتایج دقیق و قابل اعتماد کلیه محتوا در قسمت های متن، فعالیت، تصاویر و پرسش به طور کامل مورد بررسی قرار گرفته و در واقع نمونه پژوهشی منطبق با جامعه آماری می باشد. پایایی بین کدگذاران نیز با استفاده از آزمون اسکات، در متن ۸۷٪ و در تصاویر ۹۴٪ و در پرسش ها ۹۰٪ بوده است. در تجزیه و تحلیل اطلاعات ضریب درگیری استفاده شده است که ضریب درگیری مطلوب بین ۰/۴ تا ۱/۵ می باشد. داده های پژوهش با استفاده از روشها و شاخص های آماری شامل فراوانی، درصد درگیری و رسم نمودار مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان دادند که متن کتاب مذکور در همه ی فصول و در کل کتاب به صورت فعالی ارائه شده است. فعالیت های کتاب مورد بررسی با توجه به دامنه مطلوب ضریب درگیری در فصل اول، دوم و چهارم و در کل کتاب به شیوه مطلوب ارائه شده است و در فصل سوم به صورت فعال نبوده است. تصاویر کتاب مذکور با توجه به دامنه مطلوب ضریب درگیری در فصول مختلف و در کل کتاب به نحو مطلوبی طراحی شده و در واقع به شیوه فعال ارائه شده است. اما پرسش های کتاب مذکور با توجه به دامنه مطلوب ضریب درگیری در فصول مختلف و در کل کتاب از حد مطلوب بالاتر بوده است و به شیوه غیر فعال ارائه شده است.

کلمات کلیدی: تحلیل محتوا-برنامه درسی - کتاب علوم تجربی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱ - فصل اول ۱

۱-۱ مقدمه ۲

۲-۱ بیان مسئله ۴

۳-۱ اهمیت و ضرورت انجام پژوهش ۶

۴-۱ اهداف پژوهش ۸

۱-۴-۱ اهداف کلی پژوهش ۸

۲-۴-۱ اهداف جزئی پژوهش ۹

۵-۱ سوالات پژوهش ۹

۱-۵-۱ سوال اصلی پژوهش ۹

۲-۵-۱ سوالات فرعی پژوهش ۹

۶-۱ تعاریف واژه ها و اصطلاحات: ۱۰

۱-۶-۱ تعاریف مفهومی ۱۰

۲-۶-۱ تعاریف عملیاتی ۱۱

۲ - فصل دوم ۱۳

۱-۲ مبانی نظری پژوهش ۱۴

۲-۲ مقدمه ۱۴

۳-۲ تاریخچه آموزش علوم ۱۴

۱-۳-۲ تاریخچه آموزش علوم تجربی دوره ابتدایی در جهان ۱۴

- ۲-۳-۲ تاریخچه آموزش علوم تجربی دوره ابتدایی در ایران..... ۱۷
- ۲-۴-۲ برنامه ریزی درسی..... ۱۹
- ۲-۴-۲ ۱- اصول و سیاستهای حاکم بر برنامه ریزی درسی..... ۲۰
- ۲-۴-۲ ۲- ویژگی های برنامه طرح ریزی شده علوم..... ۲۱
- ۲-۴-۲ ۳- مراحل برنامه ریزی درسی..... ۲۲
- ۲-۴-۲ ۴- هدف های برنامه درسی..... ۲۳
- ۲-۴-۲ ۵- اهداف آموزش علوم..... ۲۴
- ۲-۴-۲ ۶- اهداف آموزش و پرورش در دوره ابتدایی در رابطه با علوم..... ۲۷
- ۲-۴-۲ ۷- اهداف برنامه درسی پایه ششم ابتدایی..... ۲۸
- ۲-۴-۲ ۸- انتخاب محتوای برنامه ریزی درسی..... ۲۸
- ۲-۴-۲ ۹- اصول سازماندهی محتوا در ایران..... ۳۱
- ۲-۴-۲ ۱۰- نظرات مرییان بزرگ در مورد نحوه ارائه فعال محتوا..... ۳۵
- ۲-۵-۲ ۵- انتخاب روش و مواد آموزشی..... ۳۸
- ۲-۵-۲ ۲- روشهای تدریس فعال..... ۳۹
- ۲-۵-۲ ۳- ارزشیابی..... ۴۳
- ۲-۶-۲ ۶- تحلیل محتوا..... ۴۴
- ۲-۶-۲ ۱- تاریخچه تحلیل محتوا..... ۴۶
- ۲-۶-۲ ۲- مروری بر تعریف تحلیل محتوا..... ۵۵
- ۲-۶-۲ ۳- تعریف روش تحلیل محتوا..... ۵۶
- ۲-۶-۲ ۴- ویژگی ها و شروط تحلیل محتوا..... ۵۹

۶۱.....	۲-۶-۵ انواع تحلیل محتوا
۶۳.....	۲-۵-۶ محتوای آشکار و محتوای پنهان
۶۵.....	۲-۶-۸ طرح های تحلیل محتوا
۶۹.....	۲-۶-۸ اهداف تحلیل محتوا
۷۰.....	۲-۶-۹ فنون تحلیل محتوا
۷۲.....	۲-۶-۱۰ موارد کاربرد تحلیل محتوا
۷۶.....	۲-۶-۱۱ مزایای تحلیل محتوا
۷۷.....	۲-۶-۱۲ معایب تحلیل محتوا
۷۸.....	۲-۶-۱۳ مراحل تحلیل محتوا
۸۲.....	۲-۶-۱۴ تکنیک های متداول در تحلیل کتابهای درسی
۸۴.....	۲-۷-۷ تفکر انتقادی
۸۵.....	۲-۷-۱ اصول تفکر نقادانه
۸۵.....	۲-۸-۸ خلاقیت
۸۷.....	۲-۹-۹ مبانی تجربی پژوهش
۸۷.....	۲-۹-۱ پیشینه پژوهش در داخل کشور (پژوهش های داخلی)
۹۱.....	۲-۹-۲ پیشینه پژوهش در خارج کشور (پژوهش های خارجی)
۹۲.....	۲-۱۰-۱ نتیجه گیری
۹۴.....	۳ - فصل سوم
۹۵.....	۳-۱ مقدمه
۹۵.....	۳-۲ نوع پژوهش

- ۳-۳ روش پژوهش ۹۵
- ۳-۴ جامعه آماری ۹۶
- ۳-۵ نمونه ۹۷
- ۳-۶ ابزار گرد آوری داده ها (اطلاعات) ۹۸
- ۳-۶-۱ جمع آوری اطلاعات مربوط به متن کتاب: ۹۸
- ۳-۶-۲ جمع آوری اطلاعات مربوط به پرسش های کتاب ۱۰۱
- ۳-۶-۳ جمع آوری اطلاعات مربوط به فعالیت کتاب ۱۰۲
- ۳-۶-۴ جمع آوری اطلاعات مربوط به تصاویر کتاب ۱۰۳
- ۳-۷-۱ محاسبه قابلیت اعتماد نهایی ۱۰۴
- ۳-۷-۱-۱ سطح قابل قبول ضریب پایایی ۱۰۵
- ۳-۷-۲ ضریب پایایی آزمون ۱۰۶
- ۳-۸ روش های آماری تجزیه و تحلیل اطلاعات ۱۰۶
- ۳-۸-۱ بخش اول محتوا ۱۰۶
- ۳-۸-۲ بخش دوم محتوا ۱۰۶
- ۳-۸-۳ بخش سوم محتوا ۱۰۶
- ۳-۹ حد مطلوب ضریب درگیری ۱۰۷

۴ - فصل چهارم ۱۰۹

- ۴-۱ مقدمه ۱۱۰
- ۴-۲ بکارگیری روش فعال در ارائه کل متن کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟ ۱۱۱
- ۴-۲-۱ بکارگیری روش فعال در ارائه متن فصل اول کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟ ۱۱۱

۲-۲-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه متن فصل دوم کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟ ۱۱۲

۳-۲-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه متن فصل سوم کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟

۱۱۳.....

۴-۲-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه متن فصل چهارم کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟

۱۱۴.....

۵-۲-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه کل متن کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟

۱۱۶.....

۳-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه فعالیت های هر فصل از کتاب علوم تجربی تا چه میزان

می باشد؟ ۱۱۷.....

۱-۳-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه فعالیت های فصل اول تا چه میزان می باشد؟ ۱۱۸.

۲-۳-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه فعالیت های فصل دوم تا چه میزان می باشد؟ ۱۱۹.

۳-۳-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه فعالیت های فصل سوم تا چه میزان می باشد؟ ۱۲۰

۴-۳-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه فعالیت های فصل چهارم تا چه میزان می باشد؟

۱۲۱.....

۵-۳-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه کل فعالیت های کتاب علوم تجربی تا چه میزان می

باشد؟ ۱۲۲.....

۴-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه تصاویر هر فصل از کتاب علوم تجربی تا چه میزان می

باشد؟ ۱۲۳.....

۱-۴-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه تصاویر فصل اول کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟

۱۲۳.....

۲-۴-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه تصاویر فصل دوم کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟

۱۲۴.....

۳-۴-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه تصاویر فصل سوم کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟

۱۲۵.....

۴-۴-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه تصاویر فصل چهارم کتاب علوم تا چه میزان می

باشد؟ ۱۲۶.....

۵-۴-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه کل تصاویر کتاب علوم تا چه میزان می باشد؟... ۱۲۷

۵-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه پرسش های هر فصل از کتاب علوم تجربی تا چه میزان می

باشد؟ ۱۲۸.....

۱-۵-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه پرسشهای فصل اول کتاب علوم تا چه میزان می

باشد؟ ۱۲۹.....

۲-۵-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه پرسشهای فصل دوم کتاب علوم تا چه میزان می

باشد؟ ۱۳۰.....

۳-۵-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه پرسشهای فصل سوم کتاب علوم تا چه میزان می

باشد؟ ۱۳۱.....

۴-۵-۴ بکارگیری روش فعال در ارائه پرسشهای فصل چهارم کتاب علوم تا چه میزان می

باشد؟ ۱۳۲.....

۵-۵-۴ بررسی میزان بکارگیری روش فعال در ارائه کل پرسش های کتاب علوم تجربی:

۱۳۳.....

۵ - فصل پنجم..... ۱۳۵

۱-۵ مقدمه..... ۱۳۶.....

۲-۵ یافته های پژوهش..... ۱۳۶.....

- ۳-۵ تحلیل یافته ها ۱۳۸
- ۱-۳-۵ بکارگیری روش فعال در ارائه متن هر فصل کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟ ۱۳۸
- ۲-۳-۵ بکارگیری روش فعال در ارائه کل متن کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟ ۱۴۰
- ۳-۳-۵ بکارگیری روش فعال در ارائه فعالیت های هر فصل کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟ ۱۴۱
- ۴-۳-۵ بکارگیری روش فعال در ارائه کل فعالیت های کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟ ۱۴۱
- ۵-۳-۵ بکارگیری روش فعال در ارائه تصاویر هر فصل کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟ ۱۴۲
- ۶-۳-۵ بکارگیری روش فعال در ارائه کل تصاویر کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟ ۱۴۴
- ۷-۳-۵ بکارگیری روش فعال در ارائه پرسشهای هر فصل کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟ ۱۴۵
- ۸-۳-۵ بکارگیری روش فعال در ارائه کل پرسشهای کتاب علوم پایه ششم تا چه میزان می باشد؟ ۱۴۶
- ۴-۵ پیشنهادها ۱۴۷
- ۱-۴-۵ پیشنهاد های مبتنی بر نتایج تحقیق ۱۴۷
- ۲-۴-۵ پیشنهاد های برای تحقیقات آینده ۱۴۷
- ۵-۵ محدودیت های پژوهش ۱۴۸

۱۴۸..... ۱-۵-۵ محدودیت های تحت کنترل محقق

۱۴۸..... ۲-۵-۵ محدودیت های خارج از کنترل محقق

۱۴۹..... ضمیمه

۱۶۱..... منابع

۱۶۱..... منابع فارسی

۱۶۹..... منابع خارجی

۱..... Abstract

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲: مقایسه روش های یاددهی (سنتی) و یادگیری (روش نوین و فعال):	۳۳.....
جدول ۲-۲: نحوه رشد تحقیق به روش تحلیل محتوا	۵۴.....
جدول ۱-۳: مشخصات کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۹۷.....
جدول ۲-۳: اطلاعات مربوط به نحوه ی توزیع متن هر فصل کتاب	۱۰۰.....
جدول ۳-۳: اطلاعات مربوط به نحوه ی توزیع متن کل کتاب	۱۰۰.....
جدول ۴-۳: اطلاعات مربوط به نحوه ی توزیع پرسش های هر فصل کتاب	۱۰۱.....
جدول ۵-۳: اطلاعات مربوط به نحوه ی توزیع پرسش های کل کتاب	۱۰۲.....
جدول ۶-۳: اطلاعات مربوط به نحوی توزیع فعالیت های هر فصل کتاب	۱۰۳.....
جدول ۷-۳: اطلاعات مربوط به نحوی توزیع فعالیت های کل کتاب	۱۰۳.....
جدول ۸-۳: اطلاعات مربوط به نحوه ی توزیع تصاویر هر فصل کتاب	۱۰۴.....
جدول ۹-۳: اطلاعات مربوط به نحوه ی توزیع تصاویر هر فصل کتاب	۱۰۴.....
جدول ۱-۴: مشخصات کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی در زمینه های متن، پرسش، تصاویر و فعالیت ها	۱۱۰.....
جدول ۲-۴: توزیع اطلاعات مربوط به متن فصل اول کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۱۱.....
جدول ۳-۴: توزیع اطلاعات مربوط به متن فصل دوم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۱۲.....
جدول ۴-۴: توزیع اطلاعات مربوط به متن فصل سوم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۱۳.....
جدول ۵-۴: توزیع اطلاعات مربوط به متن فصل چهارم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۱۴.....
جدول ۶-۴: توزیع اطلاعات مربوط به متن کل کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۱۶.....
جدول ۷-۴: توزیع اطلاعات مربوط به فعالیت های هر فصل کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۱۸.....
جدول ۸-۴: اطلاعات مربوط به نحوی توزیع فعالیت های فصل اول کتاب	۱۱۸.....
جدول ۹-۴: اطلاعات مربوط به نحوی توزیع فعالیت های فصل دوم کتاب	۱۱۹.....
جدول ۱۰-۴: اطلاعات مربوط به نحوی توزیع فعالیت های فصل سوم کتاب	۱۲۰.....
جدول ۱۱-۴: اطلاعات مربوط به نحوی توزیع فعالیت های فصل چهارم کتاب	۱۲۱.....
جدول ۱۲-۴: توزیع اطلاعات مربوط به فعالیت های کل کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۲۲.....

جدول ۴-۱۳ : توزیع اطلاعات مربوط به تصاویر فصل اول کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی.	۱۲۳
جدول ۴-۱۴ : توزیع اطلاعات مربوط به تصاویر فصل دوم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۲۴
جدول ۴-۱۵ : توزیع اطلاعات مربوط به تصاویر فصل سوم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۲۵
جدول ۴-۱۶ : توزیع اطلاعات مربوط به تصاویر فصل چهارم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۲۶
جدول ۴-۱۷ : توزیع اطلاعات مربوط به فعالیت های کل کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی ..	۱۲۷
جدول ۴-۱۸ : توزیع اطلاعات مربوط به پرسش های فصل اول کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۲۹
جدول ۴-۱۹ : توزیع اطلاعات مربوط به پرسش های فصل دوم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۳۰
جدول ۴-۲۰ : توزیع اطلاعات مربوط به پرسش های فصل سوم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۳۱
جدول ۴-۲۱ : توزیع اطلاعات مربوط به پرسش های فصل چهارم کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۳۲
جدول ۴-۲۲ : توزیع اطلاعات مربوط به پرسش های کل کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی...	۱۳۳
جدول ۵-۱ : مقایسه ضرایب درگیری با متن، فعالیت، تصاویر و پرسش ها کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۳۷
نمودار ۵-۱ : مقایسه ضرایب درگیری با متن، فعالیت، تصاویر و پرسش ها کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی	۱۳۸

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱-۴ : مقایسه ضرایب درگیری مربوط به متن کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی در فصلهای مورد نظر.....	۱۱۷
نمودار ۲-۴ : مقایسه ضرایب درگیری مربوط به فعالیت های کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی.....	۱۲۲
نمودار ۳-۴ : مقایسه ضرایب درگیری مربوط به تصاویر کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی در فصلهای مورد نظر.....	۱۲۸
نمودار ۴-۴ : مقایسه ضرایب درگیری مربوط به پرسش های کتاب علوم تجربی پایه ششم ابتدایی در فصل های مورد نظر.....	۱۳۳

۱ - فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

آموزش همگانی هدف آرمانی است که در آیین مقدس اسلام بر آن تاکید فراوانی شده است و فراهم آوردن امکانات تعلیم و تربیت وظیفه ای است که بر عهده نظام آموزش پرورش جامعه گذاشته شده است. اهمیت تعلیم و تربیت در زندگی انسان و لازم و ملزوم بودن ادامه حیات آموزش و پرورش باعث گردید که انسانها همواره بر تلاش خود برای سازماندهی و تحت کنترل در آوردن این فرایند خطیر بیفزایند. تعلیم و تربیت مورد نظر ما، پویا و سازنده است که دانش آموزان مهارتهای تفکر انتقادی و خلاق را برای تصمیم گیری مناسب و حل مسائل پیچیده جامعه فرا گیرد و شهروندی تربیت کند با ایمان، حافظ قانون، درستکار، دارای درک عمیق سیاسی، اقتصادی و اجتماعی که بتواند با تفکر منطقی و نقادانه خود در سرنوشت جامعه خود و جامعه جهانی تاثیر مثبت بگذارد. (طالعی فرد، ۱۳۸۳، ص ۲)

برای رسیدن به چنین هدفهایی باید فرصت های فراوانی را برای دانش آموزان فراهم کنیم تا طی دوران تحصیلی خود بارها و بارها با صحنه هایی از برخورد آرا و نظریات و همچنین برخورد با معما های علمی و فنی مواجه شوند و آگاهانه هدایت شوند تا راه و روش علمی، منطقی و ارزشی را بکار برند. بدیهی است که اینگونه یادگیری را نمی توان فقط از راه مطالعه کتاب درسی و به خاطر سپردن محتوای آن بدست آورد. پر واضح است که برنامه ریزی ها و سرمایه گذاری ها در کشور ما هرگز با تامین چنین شرایطی متناسب نبوده و کمبود ها و عدم مهارت معلمان در دوران تحصیل یا کارآموزی و نحوه برگزاری آزمونها و امتحانات سراسری نیز اغلب نیازهای یادگیری را در حد بخاطر سپردن معلومات کتاب به عنوان مهمترین منبع آموزشی مطرح نموده است. (صداقت و زاهد، ۱۳۷۵ ص ۱)

بدیهی است که نمی توان به آسانی نقش کتاب درسی را نادیده گرفت، از این رو لازم می آید پس از تهیه هرکتاب درسی از زوایای گوناگون به نقد و تحلیل آن پرداخته شود. به عقیده کارشناسان سومین مطالعه بین المللی ریاضیات و علوم^۱، اهمیت تجزیه و تحلیل برنامه درسی بر پایه مطالب درسی دست کم به اندازه نتایج آزمونها اهمیت دارد. (فقیهی، ۱۳۷۱، ص ۵۳)

^۱ timss